

ประกาศจังหวัดพิษณุโลก
เรื่อง การประกาศย่านชุมชนเก่าชาวแพ เป็นมรดกจังหวัดพิษณุโลก

จังหวัดพิษณุโลกโดยคณะกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม
ประจำจังหวัดพิษณุโลก ในการประชุมฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ ได้พิจารณา
คัดเลือกแหล่งศิลปกรรมซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของจังหวัดพิษณุโลก ประเภทยานามชุมชนเก่า เพื่อประกาศ
เป็นแหล่งมรดกของจังหวัด อันเป็นการส่งเสริมและการอนุรักษ์แหล่งศิลปกรรมซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรม
ให้มีสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำรงไว้ซึ่งความภาคภูมิใจในความอุดมสมบูรณ์ ความโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์
และความเจริญรุ่งเรืองของท้องถิ่น โดยพิจารณาตามหลักเกณฑ์ในการพิจารณามรดกของชาติ อยู่บนพื้นฐาน
ของการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ อันจะนำไปสู่หลักเกณฑ์การพิจารณาเป็นมรดกของชาติไทยต่อไป

จังหวัดพิษณุโลกได้พิจารณาคัดเลือกแหล่งศิลปกรรมซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของจังหวัด
ประเภทยานามชุมชนเก่า ให้เป็นแหล่งมรดกจังหวัดพิษณุโลก คือ “ย่านชุมชนเก่าชาวแพ ตำบลในเมือง
อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก”

ทั้งนี้ ขอให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ได้ร่วมกันดูแลรักษามรดกจังหวัด เพื่อเป็นสมบัติของชาติสืบไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๘

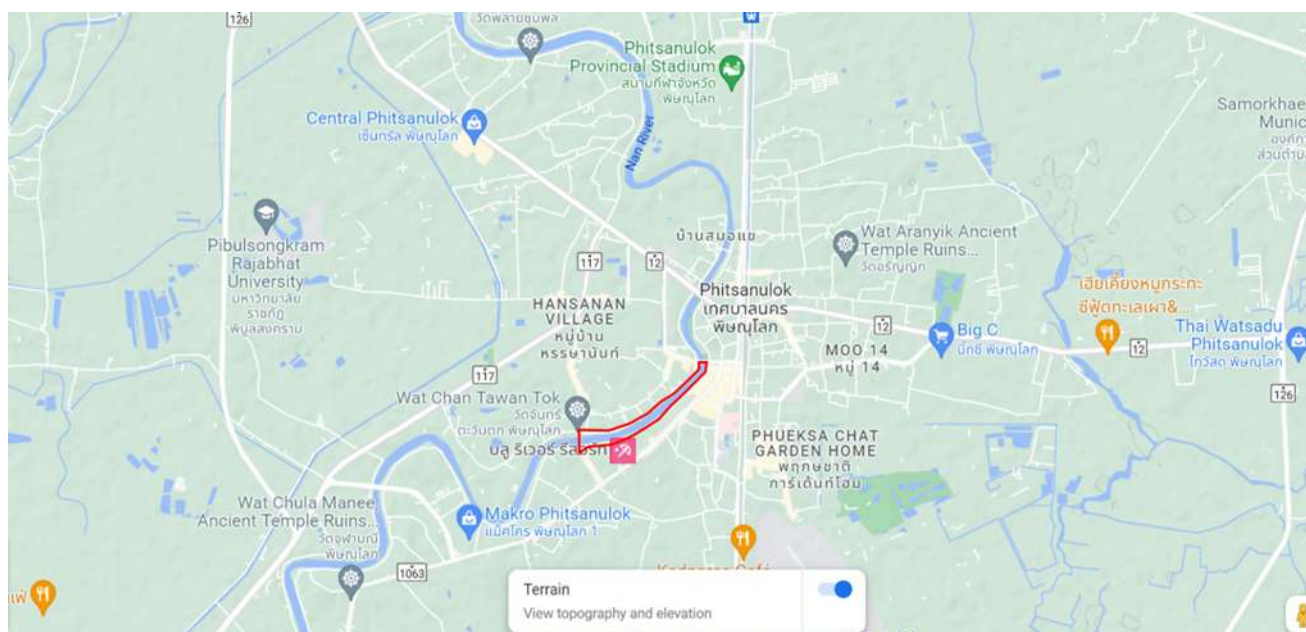

(นายทวี เสริมภักติกุล)
ผู้ว่าราชการจังหวัดพิษณุโลก

แบบเสนอขึ้นทะเบียนมรดกแห่งชาติและมรดกจังหวัด

เลขที่/รหัส	รหัส PL-0101	จังหวัด	พิษณุโลก
ชื่อแหล่งมรดก	ย่านชุมชนเก่าชุมชนชาวแพ		
ระดับที่เสนอขึ้นทะเบียน	☐ มรดกชาติ ☒ มรดกจังหวัด		
ชนิด	☒ มรดกทางวัฒนธรรม ☐ มรดกทางธรรมชาติ ☐ ภูมิทัศน์วัฒนธรรม		
ประเภท	☒ เมือง/ชุมชน/ย่าน ☐ ศาสนสถาน ☐ สถาปัตยกรรม/สิ่งก่อสร้าง ☐ แหล่งโบราณคดี ☐ ซากดึกดำบรรพ์ ☐ ป่าไม้/ป่าชุมชน ☐ อุทยานแห่งชาติ/วนอุทยาน/เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ☐ เกาะ/แก่ง ☐ น้ำตก ☐ ภูเขา/ถ้ำ ☐ ป่าชายเลน ☐ ชายทะเล/ชายหาด ☐ อื่นๆ (ระบุ) ☐ ธรณีสัณฐาน/ภูมิลักษณะธรรมชาติ		
ที่ตั้ง	ตำบลในเมือง อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก		
พิกัดภูมิศาสตร์ (ละติจูด ลองจิจูด)	16.808340, 100.254190	ขนาดพื้นที่ (ไร่)	150 ไร่
ชื่อเจ้าของ/ผู้ถือครอง	เทศบาลนครพิษณุโลก		
สถานที่ติดต่อ	เลขที่ 1299 ถนนบรมไตรโลกนารถ 2 ตำบลในเมือง อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก 65000		
โทรศัพท์/E-mail	โทร. 0 5598 3221-28		

แผนที่แสดงที่ตั้งแหล่งมรดกและพื้นที่กันชน

แผนที่แสดงขอบเขตและองค์ประกอบสำคัญของแหล่งมรดก

ผังแสดงขอบเขตและองค์ประกอบสำคัญของย่านชุมชนเก่า

PL- 0101 ย่านชุมชนเก่า ชุมชนชาวแพ จังหวัดพิษณุโลก

■ องค์ประกอบทางกายภาพ

- 1 กลุ่มบ้านชุมชนเก่า
- 2 พื้นที่สาธารณะ
- 3 ถนนสายหลัก

- 4 อาคารพาณิชย์
- 5 พื้นที่สาธารณะ
- 6 พื้นที่สาธารณะ

- 7 อาคารพาณิชย์
- 8 พื้นที่สาธารณะ
- 9 พื้นที่สาธารณะ

- 10 พื้นที่สาธารณะ
- 11 พื้นที่สาธารณะ

■ องค์ประกอบที่ไม่ใช่ทางกายภาพ

- 12 พื้นที่สาธารณะ
- 13 พื้นที่สาธารณะ

- 14 พื้นที่สาธารณะ

ประวัติความเป็นมาและองค์ประกอบสำคัญของแหล่งมรดกโลก

ย่านชุมชนเก่าชาวแพ จังหวัดพิษณุโลก เดิมที กลุ่มชุมชนเรือนแพของเมืองพิษณุโลกนั้น ในอดีตเคยเป็นชุมชนหนาแน่นที่อาศัยอยู่ในบริเวณริมฝั่งแม่น้ำน่าน มีลักษณะการตั้งบ้านเรือนลอยอยู่บนผิวน้ำเรียงรายกันไปทั้งสองฟากฝั่ง เป็นแถวยาว รวมระยะทางทั้งหมดประมาณ 3 กิโลเมตร ขอบเขตของชุมชนเริ่มตั้งแต่ริมแม่น้ำน่าน บริเวณค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ที่เป็นต้นน้ำทางทิศเหนือไปจนถึงบริเวณวัดจันทร์ตะวันออก ที่อยู่ทางปลายน้ำ ลักษณะพิเศษของชุมชนก็คือตั้งอยู่ในบริเวณเขตใจกลางตัวเมือง ซึ่งเต็มไปด้วยอาคารร้านค้า สำนักงานต่างๆ ทั้งของราชการและเอกชน ความเป็นมาในเชิงประวัติศาสตร์ของชุมชนแห่งนี้ รวมระยะเวลาแล้วไม่ต่ำกว่า 150 ปี เนื่องจากพบการกล่าวถึงในจดหมายเหตุรัชกาลที่ 3 ประเภตสารตราเรื่องการแต่งตั้งนายอากรตลาดในเขตหัวเมืองฝ่ายเหนือ ในช่วงปี พ.ศ.2385-2389 แต่เรือนแพที่ปรากฏอยู่ในจดหมายเหตุเป็นเพียงเรือนแพค้าขาย ยังไม่มีหลักฐานมายืนยันการกลายเป็นชุมชนริมน้ำได้อย่างชัดเจน อย่างไรก็ตามคาดว่า การค้าขายทางเรือโดยนำเรือบรรทุกสินค้ามาจอดเทียบทำให้คนซื้อของน้ำจะเป็นที่มาของการสร้างเรือนแพที่นี่ เริ่มจากชาวเรือสร้างแพลูกบวบลอยน้ำไว้วางสินค้าขาย เพื่อช่วยให้คนที่มาซื้อสะดวกในการเลือกสินค้า ต่อมาจึงได้ต่อเติมหลังคาและฝาผนัง จนกระทั่งลงมาอยู่อาศัยในเรือนแพ เมื่อมีจำนวนมากเข้าก็กลายเป็นตลาดน้ำไป โดยบริเวณที่เป็นแหล่งค้าขาย ได้แก่ ริมฝั่งแม่น้ำด้านตะวันออกตรงข้ามมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามและบริเวณตลาดไนท์บาร์ซาร์ในปัจจุบัน เข้าใจว่าเมื่อย่านการค้าทางน้ำลดบทบาทลง อันส่งผลให้คนจีนละทิ้งแม่น้ำไปทำการค้าทางบก บทบาทของเรือนแพในจังหวัดพิษณุโลกจึงเหลืออยู่แต่หน้าที่ในการอยู่อาศัย โดยมีคนจากท้องถิ่นใกล้เคียงที่ร่อนเร่เข้ามาทำงานในตัวเมืองพิษณุโลกเข้ามาอาศัยอยู่ในเรือนแพริมแม่น้ำน่านแทน ด้วยเหตุที่ใกล้กับแหล่งทำมาหากินในย่านตลาด

ความเป็นชุมชนหนาแน่นริมน้ำของเรือนแพในจังหวัดพิษณุโลก สันนิษฐานว่าเกิดขึ้นหลังจากทางรถไฟสายเหนือได้ถูกสร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ.2448 แต่ไม่สามารถระบุถึงช่วงระยะเวลาที่แน่นอนได้ ทางรถไฟทำให้การค้าขายบริเวณโดยรอบสถานีรถไฟขยายตัว เกิดร้านค้าและที่อยู่อาศัยเกาะกลุ่มกันไปบริเวณพื้นที่ระหว่างแม่น้ำและทางรถไฟ ย่านตลาดที่เกิดขึ้นนี้ดึงดูดคนจากท้องถิ่นใกล้เคียงให้เข้ามาประกอบอาชีพในตัวเมืองพิษณุโลก และส่วนหนึ่งได้ใช้เรือนแพเป็นที่หลบร้อนตลอดจนสร้างครอบครัวอยู่ที่นั่น แต่ในปัจจุบันจำนวนเรือนแพที่เคยมีมากมาย หลายร้อยหลังเรียงรายกันไปตามแนวสองฝั่งแม่น้ำนั้น ถูกย้ายขึ้นไปอยู่บนบกเป็นอันมากแล้ว จำนวนเรือนแพก่อนถูกทางราชการโยกย้ายนั้น มีจำนวนทั้งสิ้น 275 หลังคาเรือน แบ่งเป็นเรือนแพทางฝั่งตะวันออกของแม่น้ำจำนวน 157 หลัง และทางฝั่งตะวันตกจำนวน 118 หลัง ในจำนวนนี้แยกเป็นแพที่อยู่อาศัย 265 หลัง แพร้านอาหาร 7 หลัง และแพของทางราชการ 3 หลัง ในปัจจุบันชาวแพส่วนใหญ่ถูกย้ายไปอยู่ที่ชุมชนชาวแพ ซึ่งตั้งอยู่ในเขตหมู่ที่ 10 ตำบลรัฐภูมิ อำเภอมะนัง จังหวัดพิษณุโลก ห่างจากชุมชนเดิมประมาณ 4-5 กิโลเมตร การเคลื่อนย้ายชุมชนยังคงกระทำอย่างต่อเนื่อง และในไม่ช้าความเป็นชุมชนเก่าแก่บนพื้นผิวน้ำคงจะหมดไป ด้วยเหตุนี้ทางราชการจึงสร้างพิพิธภัณฑ์เรือนแพขึ้นมาทดแทนตัวชุมชนที่ขาดหายไป และใช้พิพิธภัณฑ์นี้เป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งเพื่อช่วยให้ระลึกถึงวิถีชีวิตของชาวแพ รวมทั้งสะท้อนให้เห็นถึงความหนาแน่นของชุมชนเมื่อครั้งยังอาศัยอยู่ริมแม่น้ำน่าน

แต่อย่างไรก็ตามในปัจจุบันยังคงหลงเหลือชุมชนชาวแพอยู่ในบริเวณริมแม่น้ำน่านในบริเวณตั้งแต่ สะพานเอกาทศรถจนถึงสะพานสุพรรณกัลยาเหลือเพียงไม่กี่สิบหลังซึ่งยังคงเป็นตัวแทนของชุมชนเรือนแพ ที่มีการตั้งถิ่นฐานอยู่ในแม่น้ำน่านที่ยังคงรักษาอัตลักษณ์ของเมืองพิษณุโลกเอาไว้ ถึงแม้ว่าลักษณะรูปแบบทางสถาปัตยกรรมและวิถีชีวิตจะมีการเปลี่ยนแปลงไปแล้วก็ตาม แต่มีสภาพเก่าและทรุดโทรมเป็นอย่างมากประกอบกับชุมชนชาวแพลำน้ำน่านจังหวัดพิษณุโลก เป็นชุมชนที่ตั้งอยู่ใกล้เขตชุมชนเมือง แต่มีฐานะยากจนไม่มีอาชีพที่มั่นคง จึงไม่มีรายได้ที่เหลือจากการยังชีพนำมาปรับปรุงที่อยู่อาศัยของตนเองได้ และชุมชนชาวแพต้องการให้ภาครัฐเข้ามาช่วยปรับปรุงเรือนแพของตนให้ดีขึ้น

องค์ประกอบสำคัญของแหล่งมรดก

องค์ประกอบทางกายภาพ

กลุ่มเรือนแพที่พักอาศัย เรือนแพทรงลาดต่ำเป็นเรือนแพรุ่นใหม่ เป็นเรือนแพที่ดัดแปลงปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติของลมฟ้าอากาศ กล่าวคือมีทรงหลังคาที่ลาดต่ำลง ทรงจั่วของหลังคาจะวางตัวตามแนวยาวของลำน้ำ แต่เรือนแพรุ่นใหม่ขาดซึ่งความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมเหมือนเช่นเรือนแพทรงไทยที่มีมาแต่เดิมและไม่มีจั่วขวาง ที่เป็นเรือนครัวไฟเช่นเรือนทรงไทย

องค์ประกอบที่ไม่ใช่กายภาพ วิถีชีวิตที่ยังมีความผูกสัมพันธ์กับแม่น้ำน่าน ผสมผสานกับวิถีชีวิตสมัยใหม่ที่สัมพันธ์กับชุมชนริมฝั่งแม่น้ำน่าน			
การใช้ประโยชน์ในปัจจุบัน ชุมชนชาวแพมีความพร้อมในเรื่องการจัดกิจกรรมท่องเที่ยว อาทิ การสาธิตการเปลี่ยนลูกบวบแพ การจับปลา การสร้างเรือนแพ เป็นต้น ชุมชนต้องการมีสินค้า ของที่ระลึกขายแก่นักท่องเที่ยว ชุมชนมีความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการที่พักเรือนแพโฮมสเตย์ ชุมชนต้องการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารการท่องเที่ยวโดยชุมชนชาวแพเป็นผู้บริหารจัดการเอง ชุมชนชาวแพมีวิสัยทัศน์ด้านการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ประโยชน์จากการท่องเที่ยวที่จะนำมาซึ่งรายได้เสริมต่อตนเองและครอบครัวและสมาชิกชุมชนชาวแพบางกลุ่ม ยังต้องการให้เกิดการท่องเที่ยวเพื่อชมวิถีชีวิตชาวแพซึ่งจะทำให้เกิดการอนุรักษ์บ้านเรือนแพ อนุรักษ์ประเพณีและวิถีชีวิตชาวแพ ซึ่งหาได้ยากในปัจจุบัน			
คุณค่าตามหลักเกณฑ์มรดกชาติ			
☐ เป็นผลงานชิ้นเอกจากอัจฉริยภาพการสร้างสรรค์ของมนุษย์ ☐ เป็นผลงานที่แสดงให้เห็นถึงการแลกเปลี่ยนค่านิยมหรือแนวคิดที่สำคัญในด้านพัฒนาการทางสถาปัตยกรรม อนุสรณ์ศิลป์ การวางผังเมือง หรือการออกแบบภูมิทัศน์ ☐ เป็นผลงานที่เป็นประจักษ์พยานที่สำคัญยิ่ง หรือที่โดดเด่น ของประเพณีวัฒนธรรม หรืออารยธรรมที่ยังคงอยู่ หรือที่สิ้นสุดไปแล้ว ☐ เป็นตัวอย่างที่โดดเด่นของประเภทอาคาร งานสถาปัตยกรรม หรือผลงานทางเทคโนโลยี หรือภูมิทัศน์ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงช่วงเวลาที่สำคัญในประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติ ☒ เป็นตัวอย่างที่โดดเด่นของการตั้งถิ่นฐาน การใช้ที่ดิน หรือการใช้ทะเลตามประเพณีนิยม ซึ่งเป็นตัวแทนของวัฒนธรรม หรือปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ☐ เป็นผลงานที่มีความสัมพันธ์โดยตรง หรืออย่างเป็นรูปธรรม กับเหตุการณ์หรือประเพณีที่ยังดำรงอยู่ แนวคิด ความเชื่อ งานศิลปะ หรือวรรณกรรมที่มีความสำคัญมาก ☐ เป็นพื้นที่ที่มีปรากฏการณ์สุดยอดทางธรรมชาติ หรือเป็นพื้นที่ที่มีความงามตามธรรมชาติที่โดดเด่น และมีความสำคัญด้านสุนทรียภาพ ☐ เป็นตัวอย่างที่โดดเด่นแสดงให้เห็นขั้นตอนสำคัญในประวัติศาสตร์ของโลกรวมถึงบันทึกของชีวิต กระบวนการสำคัญทางธรณีวิทยาที่ยังดำเนินอย่างต่อเนื่องในพัฒนาการของภูมิลักษณะ หรือ ลักษณะสำคัญทางธรณีสัณฐานหรือภูมิลักษณะวรรณา ☐ เป็นตัวอย่างที่โดดเด่น แสดงให้เห็นถึงกระบวนการทางนิเวศวิทยาและชีววิทยาที่สำคัญในวิวัฒนาการและการพัฒนาของพื้นแผ่นดิน น้ำจืด ระบบนิเวศชายฝั่ง ระบบนิเวศทางทะเล และ ชุมชนของพืชและสัตว์ ☐ เป็นถิ่นที่อยู่ตามธรรมชาติที่สำคัญที่สุด และมีคุณค่าที่สุดสำหรับการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพในแหล่งที่ตั้ง รวมถึงถิ่นที่อยู่ของสิ่งมีชีวิตที่ถูกคุกคาม ซึ่งมีคุณค่าโดดเด่นในแง่ของวิทยาศาสตร์ หรือการอนุรักษ์			
คุณค่าโดยรวม	☒ มาก	☐ ปานกลาง	☐ น้อย
รายละเอียดและเหตุผล : ย่านชุมชนเก่าชุมชนชาวแพเป็นตัวอย่างที่โดดเด่นของการตั้งถิ่นฐาน โดยศักยภาพทางภูมิเนเวศที่ต่อเนื่องมาตั้งแต่อดีต ร่วมกับพื้นที่ลำน้ำน่าน มีการใช้ประโยชน์จากแม่น้ำน่านและลักษณะภูมิศาสตร์ มีการเรียนรู้อยู่ร่วมกับสภาพทางธรรมชาติและ การปรับตัวกับภาวะในแม่น้ำ เกิดเป็นรูปแบบการใช้ที่ดิน (ผืนน้ำ) ลักษณะทางสถาปัตยกรรมตามประเพณีนิยมที่มีการปรับเปลี่ยนไปตามยุคสมัย เป็นตัวแทนของกลุ่มชุมชนเรือนแพบริเวณภาคเหนือตอนล่าง เป็นสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรมที่แสดงให้เห็นถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม			
ความสมบูรณ์ครบถ้วน (ประเมินทั้งมรดกทางธรรมชาติและมรดกทางวัฒนธรรม)			
- ความเป็นองค์รวม	☒ มาก	☐ ปานกลาง	☐ น้อย
- ความสมบูรณ์	☐ มาก	☒ ปานกลาง	☐ น้อย
- การปราศจากสิ่งคุกคาม	☒ มาก	☐ ปานกลาง	☐ น้อย
ความสมบูรณ์ครบถ้วนโดยรวม	☒ มาก	☐ ปานกลาง	☐ น้อย

รายละเอียดและเหตุผล : ย่านชุมชนเก่าชุมชนชาวแพ ยังคงมีบูรณภาพความสมบูรณ์ครบถ้วนในระดับมาก บริบทสภาพแวดล้อมและองค์ประกอบทางวัฒนธรรมทั้งที่เป็นกายภาพและไม่ใช่มายภาพ ในฐานะตัวแทนของชุมชนเรือนแพที่เหลือนอยู่ในเมืองพิษณุโลก มีการเปลี่ยนแปลงไปตามปัจจัยของการพัฒนาและกาลเวลา มีการสืบสานทางวัฒนธรรมมีการเปลี่ยนแปลงไปตามปัจจัยทางสังคม เศรษฐกิจ และวิถีชีวิตของผู้คนตามการพัฒนาสมัยใหม่ แต่ยังคงลักษณะเรือนแพลอยน้ำตามอัตลักษณ์ชุมชนเอาไว้ มีการเปลี่ยนแปลงลักษณะทางกายภาพและประโยชน์ใช้สอยไปบ้าง แต่ความเป็นองค์รวมที่สะท้อนลักษณะของความเป็นย่านชุมชนเก่าที่เป็นชุมชนลอยน้ำยังคงเห็นได้จากหลักฐานทางกายภาพที่ยังคงหลงเหลืออยู่			
ความแท้ (ประเมินเฉพาะมรดกทางวัฒนธรรมหรือประเด็นทางวัฒนธรรมของแหล่งมรดกแบบผสม)			
- รูปร่างและการออกแบบ	☒ มาก	☐ ปานกลาง	☐ น้อย
- วัสดุและเนื้อหา	☐ มาก	☒ ปานกลาง	☐ น้อย
- การใช้ประโยชน์และหน้าที่ใช้สอย	☐ มาก	☒ ปานกลาง	☐ น้อย
- ประเพณี เทคนิค และระบบการบริหารจัดการ	☐ มาก	☒ ปานกลาง	☐ น้อย
- ตำแหน่งที่ตั้งและบริบทโดยรอบ	☒ มาก	☐ ปานกลาง	☐ น้อย
- ภาษาและรูปแบบของมรดกเชิงนามธรรมอื่นๆ	☐ มาก	☒ ปานกลาง	☐ น้อย
- จิตวิญญาณและความรู้สึก	☒ มาก	☐ ปานกลาง	☐ น้อย
- อื่น ๆ (ระบุ)	☐ มาก	☒ ปานกลาง	☐ น้อย
ความแท้โดยรวม	☒ มาก	☐ ปานกลาง	☐ น้อย
รายละเอียดและเหตุผล : ในด้านความแท้ ย่านชุมชนเก่าชุมชนชาวแพ ยังคงหลงเหลืออาคารที่สะท้อนอัตลักษณ์และรักษารูปร่างลักษณะและการออกแบบในลักษณะเรือนแพที่เป็นอัตลักษณ์ของพิษณุโลกเอาไว้ หากแต่มีการเปลี่ยนแปลงวัสดุและโครงสร้างไปเป็นเรือนแพสมัยใหม่ อีกทั้งประโยชน์ใช้สอยเดิมซึ่งเป็นชุมชนการค้ามีการเปลี่ยนแปลงไป คงไว้แต่เพียงชุมชนที่อยู่อาศัยและปรับเปลี่ยนไปเป็นที่อยู่อาศัย หรือไม่มีการใช้ประโยชน์แต่การที่ยังคงรักษาลักษณะการตั้งถิ่นฐานแบบเรือนแพลอยน้ำเอาไว้ สามารถรักษาความแท้ทางด้านจิตวิญญาณของชาวพิษณุโลกเอาไว้ได้เชื่อมโยงกับส่วนพิพิธภัณฑ			
สภาพปัญหาในปัจจุบัน			
- ขาดการดูแลรักษา/ถูกทิ้งร้าง	☒ มาก	☐ ปานกลาง	☐ น้อย
- เสี่ยงจากภัยจากธรรมชาติ	☒ มาก	☐ ปานกลาง	☐ น้อย
- ถูกบุกรุกหรือทำลายโดยประชาชนหรือนักลงทุน	☐ มาก	☒ ปานกลาง	☐ น้อย
- ผลกระทบจากโครงการพัฒนาของหน่วยงานภาครัฐ	☒ มาก	☐ ปานกลาง	☐ น้อย
- ผลกระทบจากโครงการพัฒนาของภาคเอกชน	☒ มาก	☐ ปานกลาง	☐ น้อย
- การใช้ประโยชน์ไม่เหมาะสม	☐ มาก	☒ ปานกลาง	☐ น้อย
- ขาดการจัดระเบียบในพื้นที่แหล่งมรดก	☒ มาก	☐ ปานกลาง	☐ น้อย
- ขาดการจัดระเบียบพื้นที่รอบนอกแหล่งมรดก	☒ มาก	☐ ปานกลาง	☐ น้อย
- อื่น ๆ (ระบุ)	☐ มาก	☒ ปานกลาง	☐ น้อย
สภาพปัญหาโดยรวม	☒ มาก	☐ ปานกลาง	☐ น้อย

รายละเอียดและเหตุผล :

สภาพปัญหาของย่านชุมชนเก่าชุมชนชาวแพที่สำคัญ คือ ปัญหาการขาดการดูแลรักษาและมรดกทางสถาปัตยกรรมที่มีคุณค่าอย่างเป็นระบบ และยังคงมีความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติจากแม่น้ำน้ำท่วม ปัจจัยความอ่อนไหวเสี่ยงภัยจากการพัฒนาและการบริหารจัดการจากภาครัฐมีมาก เนื่องด้วยจากนโยบายที่ผลักดันให้โยกย้ายขึ้นบก และขาดการสนับสนุนส่งเสริม ทั้งนี้มรดกทางวัฒนธรรมที่ยังคงอยู่ยังขาดการจัดระเบียบเชื่อมโยงให้เกิดฐานทุนวัฒนธรรมที่จะช่วยพัฒนาชุมชนในอนาคต

แผนการบริหารจัดการ

ระบุแผนงานและโครงการที่จะดำเนินการในระยะ 5 ปี

การศึกษาวิจัยเรื่องความเป็นไปได้ในการจัดการที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์กรณีศึกษาเรือนแพพิษณุโลก เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพและงานวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ของการศึกษา 1) เพื่อศึกษาศักยภาพของเรือนแพในการเป็นที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว 2) เพื่อวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการจัดการที่พักแบบโฮมสเตย์และการมีส่วนร่วมของชุมชนเรือนแพลำน้ำน่าน อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก และ3) เพื่อศึกษาความต้องการเข้าพักในเรือนแพลำน้ำน่านของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ

ภาพประกอบสำคัญ (ขนาด 4 x 6 นิ้ว จำนวน 2 ภาพ)

แหล่งข้อมูลสำคัญ (เอกสารและบุคคล)

เทศบาลนครพิษณุโลก

เลขที่ 1299 ถนนบรมไตรโลกนารถ

ตำบลในเมือง อำเภอเมืองพิษณุโลก

จังหวัดพิษณุโลก 65000

โทร. 0 5598 3221-28

เอกสารอ้างอิง

อวบ มีแดนไผ่. (2547). เรื่องเล่าเกี่ยวกับชีวิตของผู้นำชุมชนชาวแพ อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก. (วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยวิทยา, มหาวิทยาลัยศิลปากร).

<https://archmis.arch.nu.ac.th/Vernaculararch/phitsanulokrueanphae.html>

รายการเอกสารแนบเพื่อประกอบการพิจารณา

รายงานการศึกษาข้อมูลเพื่อเตรียมการประกาศเขตอนุรักษ์ ย่านชุมชนเก่าชาวแพ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก

ลงชื่อ	
ผู้เสนอ	หน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่นจังหวัดพิษณุโลก
ตำแหน่ง	-
สถานที่ติดต่อ	สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
โทรศัพท์/E-mail	055-230596